

Alliantie voor een rookvrije samenleving

Persbericht: Alliantie voor een Rookvrije Samenleving reageert op de definitieve ‘interfederale strategie 2022-2028 voor een rookvrije generatie’

Brussel – 14 december 2022

De Interministeriële Conferentie Volksgezondheid, onder leiding van minister Frank Vandenbroucke, maakte zopas het nieuwe plan in de strijd tegen tabak bekend. Alle federale, regionale en gemeenschapsministers engageren zich gezamenlijk om tot een rookvrije generatie te komen en lanceren daartoe dit gedetailleerde plan. De Alliantie voor een Rookvrije Samenleving verwelkomt dit samenhangend pakket van maatregelen dat een belangrijks stap vooruit betekent in de strijd tegen tabak, maar ze betreurt ook de traagheid van sommige processen en het ontbreken van een aantal essentiële schakels in het geheel. Heel wat maatregelen zullen pas tijdens de volgende legislatuur gerealiseerd worden en voor een aantal 'must haves', zoals fors hogere accijnzen of een waterdichte financiering voor de ingeplande acties, zullen nog bijkomende onderhandelingen gevoerd moeten worden.

Roken kost in ons land vijfmaal meer aan de samenleving dan wat tabaksaccijnzen en btw de staatkas opleveren. Tabaksgebruik zorgt ieder jaar voor 15.000 vroegtijdige overlijdens. Daarbovenop komt nog het verlies aan kwaliteitsvolle levensjaren bij rokers zelf en de impact van hun lijden op hun naasten. De nood aan een omvattend antitabaksplan met langetermijnvisie is dan ook hoog nodig. De Alliantie voor een Rookvrije Samenleving is verheugd dat er nu eindelijk een brede set van maatregelen gelanceerd wordt om de vooropgestelde doelstellingen te behalen. De ambitie van België is namelijk, net zoals de EU-doelstelling, om tegen 2040 het aantal dagelijkse rokers onder de +15-jarigen terug te dringen tot minder dan 5 %; voor jongeren wordt de lat op (bijna) 0% rokers gelegd. Om deze doelstellingen te halen, evenals de concrete tussentijdse doelstellingen - namelijk maximaal 10 % dagelijkse rokers tegen 2028 en maximaal 6 % dagelijkse rokers bij de 15 tot 24-jarigen- is er nog heel wat werk aan de winkel.

In maart 2022 kondigde de Interministeriële Conferentie Volksgezondheid een nieuw plan in de strijd tegen tabak aan. Met deze interfederale strategie 2022-2028 voor een rookvrije generatie engageerden de betrokken federale, regionale en gemeenschapsministers zich gezamenlijk om tot een rookvrije generatie te komen via 15 strategische doelstellingen. De voorbije maanden werkte een ad hoc werkgroep van beleidsmakers een concreet plan uit om deze doelstellingen te realiseren. Eindelijk is het zo ver: vandaag 14 december werden de concrete maatregelen van dit plan bekend gemaakt.

Een aantal van de nieuwe maatregelen uit het plan hebben de voorbije weken hun weg naar de media reeds gevonden. Zo werd er al gecommuniceerd over het verbod op tabaksautomaten in de horeca en het rookvrij maken van openluchtlocaties waar veel kinderen komen, zoals attractieparken en speeltuinen.

Om tegen 2040 een rookvrije generatie te realiseren, zijn daarnaast nog een hele reeks andere maatregelen gelanceerd. De Alliantie voor een Rookvrije Samenleving verwelkomt volgende maatregelen:

- een betere monitoring van het aantal rokers en dampers
- meer onderzoek naar de maatschappelijke kost van roken en de impact van het antitabaksbeleid
- meer controles en strengere sanctionering van inbreuken op het reclameverbod
- vermindering van de zichtbaarheid van tabaksproducten door een uitstalverbod en een verbod op verkoop van tabaksproducten op tijdelijke verkooppunten en in voedingswinkels groter dan 400 m²
- het beter informeren van rokers en dampers via bijsluiters in de verpakkingen
- reglementering van nieuwe (nicotine-)producten die op de markt komen
- duidelijke richtlijnen voor contacten tussen overheidsdiensten en -instanties en de tabaksindustrie

Dat een jaarlijkse **verhoging van de accijnzen** op tabaksproducten is opgenomen in dit plan is een goede zaak want een hogere taxatie is de meest effectieve beleidsmaatregel om tabaksgebruik te doen afnemen. Toch wil de Alliantie ook haar grote bezorgdheid uiten over het feit dat het plan nergens melding maakt van hoe groot die verhogingen zullen zijn. Prijsverhogingen hebben namelijk enkel effect op het tabaksgebruik als ze substantieel zijn. Kleine of beperkte prijsstijgingen zullen niet tot gedragsverandering leiden. De Alliantie pleit dan ook voor voldoende fikse verhogingen, bovenop de inflatie.

Hogere prijzen voor tabaksproducten moeten hand in hand gaan met **meer hulp aan rokers voor het stoppen met roken**. We hebben in ons land goed opgeleide tabakologen. Dit potentieel aan rookstophulp moet beter benut worden. En daar is geld voor nodig. Net als voor maatregelen zoals een betere monitoring, tabakspreventie, ... De Alliantie voor een Rookvrije Samenleving maakt zich daarom zorgen over de financiering van het antitabaksplan. Het plan spreekt weliswaar van een duurzaam financieringsmechanisme maar biedt geen zekerheid dat dit er daadwerkelijk zal komen en hoe het concreet zal worden ingevuld. Als het duurzaam financieringsmechanisme niet van de grond komt, zal de ambitie van een rookvrije generatie in 2040 niet gehaald worden, ondanks de vele goede voornemens in dit plan.

De [Alliantie voor een Rookvrije Samenleving vzw](#) wordt gefinancierd door Kom op tegen Kanker en de Stichting tegen Kanker en is opgericht met de volgende organisaties: het Vlaams Instituut Gezond Leven, de Vlaamse Vereniging voor Respiratoire Gezondheidszorg en Tuberculosebestrijding, de Belgische Cardiologische Liga, de Gezinsbond, het Fonds des affections respiratoires, de Service d'Etude et de Prévention du Tabagisme en het Observatoire de la Santé du Hainaut. De Alliantie voor een Rookvrije Samenleving wil een coherent en ambitieus antitabaksplan bestaande uit een samenhangend pakket van maatregelen die moeten voorkomen dat kinderen beginnen met roken en verslaafd raken aan nicotine én rokers beter helpen om van hun verslaving af te raken. Meer dan 150 gezondheidsorganisaties, medische verenigingen, gemeenten, organisaties en bedrijven ondertekenden een Charter waarmee ze zich engageren om samen met hun leden werk te gaan maken van een rookvrije generatie.

- **Einde persbericht** -

Interfederale strategie 2022 – 2028 voor een rookvrije generatie:

[INTERFEDERALE STRATEGIE 2022-2028 VOOR EEN ROOKVRIJE GENERATIE | Volksgezondheid \(belgie.be\)](#)